

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUE).

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βούλησεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Το κληρονομικό δικαίωμα και οι κανόνες σύμφωνα με τους οποίους τα δικαστήρια, άλλες αρχές και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα χειρίζονται τις κληρονομικές διαφορές διέπονται από τον νόμο περί κληρονομιάς (*Narodne Novine*, NN, Εφημερίδα της Κυβέρνησης της Κροατίας (φύλλα αριθ. 48/03, 163/03, 35/05 και 127/13).

Η διάταξη τελευταίας βούλησης μπορεί να συντάσσεται υπό τη μορφή διαθήκης. Δικαίωμα σύνταξης διαθήκης έχει κάθε πρόσωπο που έχει σώας τας φρένας και έχει συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας του.

Η διαθήκη είναι έγκυρη εφόσον έχει καταρτιστεί υπό τη μορφή και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπει ο νόμος. Υπό τις συνήθεις περιστάσεις η διαθήκη συντάσσεται υπό τη μορφή ιδιωτικής ή δημόσιας διαθήκης, ενώ σύνταξη προφορικής διαθήκης επιτρέπεται υπό έκτακτες περιστάσεις.

Η ιδιωτική διαθήκη είναι είτε ιδιόγραφη είτε συντάσσεται ενώπιον μαρτύρων. Η ιδιόγραφη διαθήκη συντάσσεται χειρόγραφα και υπογράφεται από τον διαθέτη. Η διαθήκη ενώπιον μαρτύρων συντάσσεται από πρόσωπο το οποίο έχει ικανότητα γραφής και ανάγνωσης και το οποίο δηλώνει ενώπιον δύο μαρτύρων ότι το σχετικό έγγραφο, ανεξαρτήτως του προσώπου που το έχει συντάξει, αποτελεί τη διαθήκη του, και εν συνεχεία το υπογράφει. Η διαθήκη υπογράφεται από τους μάρτυρες.

Η δημόσια διαθήκη συντάσσεται με τη συμμετοχή δημόσιας αρχής. Οποιοσδήποτε μπορεί να συντάξει έγκυρη διάταξη τελευταίας βούλησης υπό τη μορφή δημόσιας διαθήκης. Πρόσωπο το οποίο δεν έχει ικανότητα ανάγνωσης ή υπογραφής μπορεί υπό συνήθεις περιστάσεις να συντάξει διάταξη τελευταίας βούλησης μόνο υπό τη μορφή δημόσιας διαθήκης. Με αίτημα του διαθέτη η δημόσια διαθήκη συντάσσεται από ένα εκ των κατωτέρω εξουσιοδοτημένων προσώπων: ειρηνοδίκη, πραγματογνώμονα του Ειρηνοδικείου ή συμβολαιογράφο, καθώς και από προξενικό ή διπλωματικό/προξενικό εκπρόσωπο της Δημοκρατίας της Κροατίας στο εξωτερικό. Η διαδικασία και οι πράξεις στις οποίες προβαίνει το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο για τη σύνταξη δημόσιας διαθήκης ορίζονται στον νόμο.

Διαθέτης ο οποίος επιθυμεί να προσδώσει στη διαθήκη του την ισχύ διεθνούς διαθήκης πρέπει να υποβάλει σχετική αίτηση σε πρόσωπο εξουσιοδοτημένο για τη σύνταξη δημόσιων διαθηκών. Η διεθνής διαθήκη συντάσσεται με σκοπό να διασφαλιστεί ότι αναγνωρίζεται ως προς τον τύπο της από τα κράτη τα οποία είναι συμβαλλόμενα μέρη στη Συνθήκη του 1973 για τον Ενιαίο Νόμο σχετικά με τον τύπο διεθνούς διαθήκης και από τα κράτη τα οποία έχουν ενσωματώσει στην εθνική τους νομοθεσία τις διατάξεις περί διεθνούς διαθήκης.

Μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις, και εφόσον δεν είναι δυνατή η σύνταξη διαθήκης υπό οποιαδήποτε άλλη έγκυρη μορφή, μπορεί ο διαθέτης να συντάξει διαθήκη προφορικά ενώπιον δύο μαρτύρων. Η εν λόγω διαθήκη παύει να ισχύει 30 ημέρες μετά από την παρέλευση των έκτακτων συνθηκών υπό τις οποίες καταρτίστηκε.

Κληρονομική σύμβαση (σύμβαση με την οποία ένα πρόσωπο καταλείπει την περιουσία του ή μέρος αυτής σε άλλον συμβαλλόμενο ή τρίτο), σύμβαση διάθεσης μελλοντικής κληρονομιάς ή κληροδοσίας (σύμβαση με την οποία ένα πρόσωπο μεταβιβάζει κληρονομία την οποία προσδοκά, σύμβαση κληρονομικής διαδοχής προσώπου το οποίο βρίσκεται εν ζωή, σύμβαση κληροδοσίας ή άλλου ωφελήματος το οποίο προσδοκά να λάβει ένας συμβαλλόμενος αιτία διαδοχής η οποία δεν έχει επέλθει ακόμη) και σύμβαση επί του περιεχομένου διαθήκης (συμφωνία με την οποία ένα πρόσωπο δεσμεύεται να συμπεριλάβει ή όχι ή να ανακαλέσει ή όχι συγκεκριμένη διάταξη στη διαθήκη του) δεν είναι νόμιμες σύμφωνα με το δίκαιο της Κροατίας και είναι επομένως άκυρες.

Το δίκαιο της Κροατίας επιτρέπει τη σύναψη συμφωνίας μεταβίβασης και διανομής περιουσίας εν ζωή. Πρόκειται για συμφωνία μεταξύ ενός προσώπου (εκχωρητή) και των κατιόντων του, με την οποία ο πρώτος διανέμει και μεταβιβάζει στους δεύτερους εν όλω ή εν μέρει την περιουσία την οποία διαθέτει κατά τον χρόνο κατάρτισης της σύμβασης. Για την εγκυρότητα της σύμβασης είναι απαραίτητη η συναίνεση όλων των τέκνων και λοιπών κατιόντων οι οποίοι κληρονομούν τον εκχωρητή. Η σύμβαση καταρτίζεται εγγράφως και επικυρώνεται από το αρμόδιο δικαστήριο ή συντάσσεται συμβολαιογραφικά ή επικυρώνεται (καθίσταται νομικά δεσμευτική) από συμβολαιογράφο. Η σχετική συμφωνία μπορεί να συμπεριλαμβάνει τον/την σύζυγο του εκχωρητή, στην οποία περίπτωση απαιτείται η συναίνεσή του/της. Τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία αφορά η σύμβαση δεν περιλαμβάνονται στην κληρονομία ούτε λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της αξίας της κληρονομιάς.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Κροατίας δεν επιτρέπεται η κατάρτιση σύμβασης για την αποποίηση κληρονομιάς πριν από την έναρξη της διαδοχής. Κατ' εξαίρεση, κατών ο οποίος έχει δικαίωμα να διαθέτει ανεξάρτητα τα δικαιώματά του μπορεί να καταρτίσει συμφωνία με ανιόντα του με την οποία αποποιείται εκ των προτέρων την κληρονομία του τελευταίου. Η σχετική συμφωνία μπορεί να καταρτιστεί και από τον/την σύζυγο σε σχέση με την κληρονομία την οποία δικαιούται να λάβει μετά από τον θάνατο του άλλου συζύγου. Η σύμβαση καταρτίζεται εγγράφως και επικυρώνεται από το αρμόδιο δικαστήριο ή συντάσσεται συμβολαιογραφικά ή επικυρώνεται (καθίσταται νομικά δεσμευτική) από συμβολαιογράφο.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Η σύνταξη, κατάθεση και κοινοποίηση της διαθήκης καταχωρείται στο Μητρώο Διαθηκών της Κροατίας, το οποίο τηρείται στο Συμβολαιογραφικό Επιμελητήριο της Κροατίας. Με αίτημα του διαθέτη, τα σχετικά στοιχεία υποβάλλονται για καταχώρηση από τα αρμόδια δικαστήρια, συμβολαιογράφους, δικηγόρους και διαθέτες. Η καταχώρηση διαθήκης στο Μητρώο Διαθηκών της Κροατίας δεν είναι υποχρεωτική, ενώ η μη καταχώρηση ή κατάθεση διαθήκης σε συγκεκριμένη αρχή δεν θίγει το κύρος αυτής.

Δεν είναι δυνατή η κοινοποίηση των στοιχείων της καταχώρησης σε τρίτους πριν από τον χρόνο θανάτου του διαθέτη, εξαιρουμένου του διαθέτη και προσώπων ρητά εξουσιοδοτημένων από τον ίδιο προς τον σκοπό αυτό.

Κατά την κληρονομική διαδικασία, το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος που διεξάγει τη διαδικασία υποχρεούται να ζητήσει από το Μητρώο Διαθηκών της Κροατίας όλα τα στοιχεία σχετικά με τυχόν διαθήκη του θανόντος.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Το δικαίωμα του κληρονομούμενου να διαθέτει την περιουσία του περιορίζεται από το δικαίωμα των κληρονόμων στη νόμιμη μοίρα.

Αναγκαίοι κληρονόμοι είναι:

Οι κατιόντες, υιοθετημένα τέκνα, τέκνα επί των οποίων ο κληρονομούμενος ασκεί επιμέλεια ως σύντροφος του γονέα και τα δικά τους τέκνα, ο/η σύζυγος ή σύντροφος του κληρονομούμενου, ο/η μόνιμος σύντροφος του κληρονομούμενου ή ο/η ανεπίσημος σύντροφός του. Τα ανωτέρω πρόσωπα δικαιούνται να λάβουν τη νόμιμη μοίρα, η οποία αντιστοιχεί στο ήμισυ του εξ αδιαθέτου κληρονομικού τους μεριδίου.

Οι γονείς, θετοί γονείς και λοιποί ανιόντες του κληρονομούμενου. Αυτοί έχουν δικαίωμα σε νόμιμη μοίρα μόνο εάν έχουν μόνιμη ανικανότητα εργασίας και είναι άποροι. Η νόμιμη μοίρα των προσώπων αυτών αντιστοιχεί σε 1/3 του εξ αδιαθέτου μεριδίου τους.

Οι αναγκαίοι κληρονόμοι έχουν δικαίωμα σε νόμιμη μοίρα μόνο εφόσον, σε ειδική περίπτωση, καλούνται ως νόμιμοι κληρονόμοι.

Οι λόγοι για τους οποίους μπορεί ο διαθέτης να αποκλείσει εν όλω ή εν μέρει αναγκαίο κληρονόμο από τη διαθήκη του αναφέρονται περιοριστικά στον νόμο. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται στον διαθέτη εάν ο κληρονόμος έχει διαπράξει σοβαρό αδίκημα κατά του διαθέτη αθετώντας νόμιμη ή ηθική υποχρέωση έναντι αυτού, η οποία απορρέει από την οικογενειακή σχέση του κληρονόμου με τον διαθέτη, εάν έχει διαπράξει σοβαρό αδίκημα εκ προθέσεως κατά του διαθέτη ή του/της συζύγου, τέκνων ή γονέων του, εάν έχει διαπράξει αδίκημα κατά της Δημοκρατίας της Κροατίας ή των αξιών που προστατεύονται από το διεθνές δίκαιο, εάν ο κληρονόμος διήγε οκνηρό ή μη έντιμο βίο. Εφόσον ο διαθέτης επιθυμεί την αποκλήρωση ενός κληρονόμου, πρέπει να το δηλώσει στη διαθήκη ορίζοντας και τους λόγους της αποκλήρωσης. Ο λόγος της αποκλήρωσης πρέπει να ισχύει κατά τον χρόνο σύνταξης της διαθήκης. Με την αποκλήρωση ο κληρονόμος εκπίπτει του κληρονομικού του δικαιώματος στο μέτρο της αποκλήρωσης, τα δε κληρονομικά δικαιώματα των λοιπών κληρονόμων διαμορφώνονται ως εάν ο αποκληρωθείς κληρονόμος είχε προαποβιώσει του κληρονομούμενου.

Πέραν της δυνατότητας αποκλήρωσης αναγκαίου κληρονόμου, ο διαθέτης μπορεί να αποστέρησει ρητά έναν κατιόντα από τη νόμιμή του μοίρα εν όλω ή εν μέρει, σε περίπτωση που ο κατιών είναι υπερχρεωμένος ή ιδιαίτερα σπάταλος. Η νόμιμη μοίρα του ως άνω κληρονόμου περιέρχεται στους δικούς του κατιόντες. Η ως άνω αποστέρηση της νόμιμης μοίρας ισχύει μόνο εάν κατά τον χρόνο θανάτου του διαθέτη ο αποστερούμενος έχει ανήλικο τέκνο ή ανήλικο εγγονό από προαποβιώσαν τέκνο, ή ενήλικο τέκνο ή εγγονό από προαποβιώσαν τέκνο, εφόσον τα πρόσωπα αυτά είναι ανίκανα προς εργασία και άπορα. Ο αποστερούμενος της νόμιμης μοίρας κληρονόμος κληρονομεί τον διαθέτη ως προς το μερίδιο το οποίο δεν καλύπτεται από την αποστέρηση, καθώς και όταν δεν ισχύουν πλέον οι λόγοι αυτής κατά τον χρόνο θανάτου του διαθέτη.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Σε περίπτωση που ο θανών δεν είχε συντάξει διαθήκη, επέρχεται κληρονομική διαδοχή σύμφωνα με τον νόμο και τις νόμιμες τάξεις διαδοχής, με βάση τη γενική αρχή ότι οι κληρονόμοι των εγγύτερων τάξεων αποκλείουν αυτούς των απώτερων τάξεων.

Νόμιμοι κληρονόμοι είναι:

οι κατιόντες, τα υιοθετημένα τέκνα, τέκνα υπό την επιμέλεια του διαθέτη ως συντρόφου του γονέα, καθώς και τα δικά τους τέκνα, ο/η σύζυγος,

ο σύντροφος ο οποίος δεν έχει τελέσει γάμο με τον θανόντα,

ο μόνιμος σύντροφος,

ο ανεπίσημος μόνιμος σύντροφος,

οι γονείς,

οι θετοί γονείς,

οι αδελφοί του θανόντος και οι δικοί τους κατιόντες,

οι παππούδες και γιαγιάδες του θανόντος και οι δικοί τους κατιόντες,

οι λοιποί ανιόντες του θανόντος.

Ως προς το κληρονομικό δικαίωμα, ο σύντροφος που δεν έχει τελέσει γάμο με τον θανόντα εξομοιώνεται με τον σύζυγο, τα δε τέκνα που έχουν γεννηθεί εκτός γάμου και οι κατιόντες τους εξομοιώνονται με τα εντός γάμου γεννημένα τέκνα και τους κατιόντες τους. Ένωση προσώπων εκτός γάμου η οποία γεννά κληρονομικό δικαίωμα είναι η μόνιμη ένωση άγαμης γυναίκας και άγαμου άνδρα η οποία έχει συγκεκριμένη ελάχιστη διάρκεια (τρία έτη ή μικρότερη διάρκεια σε περίπτωση γέννησης τέκνου από την ένωση) και η οποία έληξε με τον θάνατο του κληρονομούμενου, εφόσον πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις εγκυρότητας του γάμου.

Όσον αφορά στο κληρονομικό δικαίωμα, ο μόνιμος σύντροφος εξομοιώνεται με τον σύζυγο, τα δε τέκνα υπό την επιμέλεια του ως συντρόφου του γονέα εξομοιώνονται με τα δικά του τέκνα. Η σχέση μόνιμων συντρόφων είναι η οικογενειακή ένωση μεταξύ δύο προσώπων του ίδιου φύλου ενώπιον αρμόδιας αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας (νόμος περί συμβίωσης προσώπων ίδιου φύλου).

Όσον αφορά στο κληρονομικό δικαίωμα, ο ανεπίσημος μόνιμος σύντροφος εξομοιώνεται με τον σύντροφο εκτός γάμου. Η σχέση ανεπίσημα μόνιμων συντρόφων είναι η οικογενειακή ένωση μεταξύ δύο προσώπων του ίδιου φύλου τα οποία δεν έχουν τελέσει ένωση ενώπιον αρμόδιας αρχής, εφόσον η ένωση έχει διαρκέσει τουλάχιστον τρία έτη και πληρούνται οι προϋποθέσεις εγκυρότητας της σχέσης μόνιμων συντρόφων από την αρχή.

Οι κατιόντες και σύζυγος του θανόντος καλούνται στην πρώτη τάξη διαδοχής. Οι κληρονόμοι της πρώτης τάξης κληρονομούν κατ' ισομοιρία. Στην πρώτη τάξη ισχύει η διαδοχή κατά ρίζες (*per stirpes*), συνεπώς το μερίδιο προαποβιώσαντος τέκνου περιέρχεται στα τέκνα και εγγονούς του κατ' ισομοιρία. Εάν κάποιος εγγονός έχει προαποβιώσει του κληρονομούμενου, το μερίδιό του κληρονομείται κατ' ισομοιρία από τα τέκνα του, δηλ. τα δισεγγονα του κληρονομούμενου, και ούτω καθ' εξής, εφόσον δεν υπάρχουν λοιποί κατιόντες του διαθέτη.

Σε περίπτωση που ο κληρονομούμενος είναι άτεκνος, καλούνται οι κληρονόμοι της δεύτερης τάξης, δηλ. οι γονείς και ο/η σύζυγος. Οι γονείς του διαθέτη κληρονομούν το ήμισυ της κληρονομίας, ο/η δε σύζυγος το υπόλοιπο ήμισυ. Εάν έχουν προαποβιώσει αμφότεροι οι γονείς του κληρονομούμενου, ο/η σύζυγος λαμβάνει το σύνολο της κληρονομίας. Εάν έχει προαποβιώσει ο/η σύζυγος, οι γονείς του κληρονομούμενου λαμβάνουν το σύνολο της κληρονομίας. Εάν κάποιος γονέας του θανόντος δεν βρίσκεται εν ζωή κατά τον χρόνο θανάτου του το μερίδιό του περιέρχεται στον άλλο γονέα. Οι αδελφοί του κληρονομούμενου και οι κατιόντες τους καλούνται στην δεύτερη τάξη σε περίπτωση που δεν υπάρχει επιζών σύζυγος και έχει προαποβιώσει ένας ή και οι δύο γονείς του. Σε αυτή την περίπτωση (εάν έχει προαποβιώσει ένας ή και οι δύο γονείς του κληρονομούμενου και δεν υπάρχει επιζών σύζυγος), το μερίδιο εκάστου γονέα περιέρχεται στα τέκνα του (αδελφούς του θανόντος), εγγονούς, δισεγγονούς και απώτερους κατιόντες του, με βάση τους κανόνες που διέπουν τη διαδοχή από τέκνα και λοιπούς κατιόντες. Εάν κάποιος γονέας έχει προαποβιώσει του διαθέτη και δεν έχει άλλους κατιόντες, και εφόσον δεν υπάρχει επιζών σύζυγος, το μερίδιό του περιέρχεται στον άλλο γονέα. Εάν έχει προαποβιώσει του διαθέτη και ο άλλος γονέας, και εφόσον δεν υπάρχει επιζών σύζυγος, οι κατιόντες του κληρονομούν το μερίδιο και των δύο γονέων.

Εάν ο κληρονομούμενος δεν έχει κατιόντες, σύζυγο ή γονείς, ή οι γονείς του δεν έχουν κατιόντες, καλούνται στην κληρονομία οι κληρονόμοι της τρίτης τάξης. Στην τρίτη τάξη καλούνται οι παππούδες και γιαγιάδες του θανόντος. Οι γονείς του πατέρα του κληρονομούν το ήμισυ της κληρονομίας και οι γονείς της μητέρας του το υπόλοιπο ήμισυ. Οι γονείς του πατέρα ή της μητέρας του θανόντος κληρονομούν κατ' ισομοιρία. Σε περίπτωση που έχει προαποβιώσει ένας από τους ως άνω ανιόντες του κληρονομούμενου το μερίδιό του περιέρχεται στους κατιόντες του (τέκνα, εγγονούς και απώτερους κατιόντες), με βάση τους κανόνες που διέπουν τη διαδοχή από τέκνα και λοιπούς κατιόντες. Εάν ο παππούς και γιαγιά της ίδιας ρίζας έχουν προαποβιώσει του διαθέτη και δεν έχουν κατιόντες, το μερίδιό τους περιέρχεται στον παππού και γιαγιά της άλλης ρίζας ή στους κατιόντες τους.

Εάν ο κληρονομούμενος δεν έχει κατιόντες ή γονείς, ή αυτοί δεν έχουν κατιόντες, ή δεν έχει σύζυγο ή παππούδες και γιαγιάδες, ή οι τελευταίοι δεν έχουν κατιόντες, καλούνται στην κληρονομία οι κληρονόμοι της τέταρτης τάξης. Στην τέταρτη τάξη καλούνται οι προπαππούδες και προγιαγιάδες του θανόντος. Οι προπαππούδες και προγιαγιάδες από την πλευρά του πατέρα του θανόντος κληρονομούν το ήμισυ της κληρονομίας (το μερίδιο αυτό κληρονομείται κατ'

ισομοιρία από τους παππούδες του πατέρα του θανόντος και τους παππούδες της μητέρας του) και οι προπαππούδες και προγιαγιάδες από την πλευρά της μητέρας κληρονομούν το υπόλοιπο ήμισυ (το μερίδιο αυτό κληρονομείται κατ' ισομοιρία από τους παππούδες του πατέρα του θανόντος και τους παππούδες της μητέρας του). Εάν οποιοσδήποτε από τους ανωτέρω ανιόντες δεν βρίσκεται εν ζωή, το μερίδιό του περιέρχεται στον ανιόντα σύζυγο του/της. Εάν ένα ζεύγος ανιόντων δεν βρίσκεται εν ζωή, το μερίδιό του περιέρχεται στο άλλο ζεύγος ανιόντων της ίδιας ρίζας. Εάν οι προπαππούδες και προγιαγιάδες της ίδιας ρίζας δεν βρίσκονται εν ζωή, το μερίδιό τους περιέρχεται στους προπαππούδες και προγιαγιάδες της άλλης ρίζας. Εάν δεν υπάρχουν κληρονόμοι της τέταρτης τάξης κληρονομούν οι απώτεροι ανιόντες του θανόντος, σύμφωνα με τους κανόνες διαδοχής των προπαππούδων και προγιαγιάδων.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή;

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής απία θανάτου;

Η κληρονομική διαδικασία σε πρώτο βαθμό διεξάγεται από το ειρηνοδικείο ή από συμβολαιογράφο ο οποίος διορίζεται από το δικαστήριο.

Κατά τόπο αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο της κατοικίας του κληρονομούμενου κατά τον χρόνο θανάτου του, ή, επικουρικά, το ειρηνοδικείο του τόπου διαμονής του, το ειρηνοδικείο του τόπου όπου βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος της κληρονομίας στην Δημοκρατία της Κροατίας ή το ειρηνοδικείο του τόπου στα μητρώα του οποίου ήταν εγγεγραμμένος ο κληρονομούμενος. Το δικαστήριο αναθέτει τη διεξαγωγή της κληρονομικής διαδικασίας σε συμβολαιογράφο. Οι υποθέσεις ανατίθενται στους συμβολαιογράφους της έδρας του δικαστηρίου κατ' αλφαβητική σειρά με βάση το επώνυμό τους.

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας;

Δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας (κληρονομική δήλωση) μπορεί να γίνει προφορικά ενώπιον του ειρηνοδικείου, ενώπιον του δικαστηρίου κληρονομικών διαφορών ή ενώπιον του συμβολαιογράφου ο οποίος διεξάγει την κληρονομική διαδικασία, άλλως μπορεί να προσκομιστεί στο δικαστήριο κληρονομικών διαφορών ή στον αρμόδιο συμβολαιογράφο επικυρωμένο έγγραφο το οποίο περιέχει σχετική δήλωση.

Η δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας είναι ανέκκλητη.

Η δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας δεν είναι υποχρεωτική. Κληρονόμος ο οποίος δεν έχει προβεί σε δήλωση αποδοχής ή αποποίησης τεκμαίρεται ότι έχει αποδεχθεί την κληρονομία σιωπηρά. Κληρονόμος ο οποίος έχει προβεί σε έγκυρη δήλωση αποδοχής δεν μπορεί να παραιτηθεί από το κληρονομικό του δικαίωμα.

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

Δήλωση αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας μπορεί να γίνει προφορικά ενώπιον του δικαστηρίου κληρονομικών διαφορών ή ενώπιον του συμβολαιογράφου ο οποίος διεξάγει την κληρονομική διαδικασία, άλλως μπορεί να προσκομιστεί στο δικαστήριο κληρονομικών διαφορών ή στον αρμόδιο συμβολαιογράφο επικυρωμένο έγγραφο το οποίο περιέχει σχετική δήλωση.

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Το δικαίωμα στη νόμιμη μοίρα είναι κληρονομικό δικαίωμα το οποίο γεννάται κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου. Αναγκαίος κληρονόμος μπορεί να προβεί σε προφορική δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της νόμιμης μοίρας ενώπιον οποιουδήποτε ειρηνοδικείου, ενώπιον του δικαστηρίου κληρονομικών διαφορών ή ενώπιον του συμβολαιογράφου ο οποίος διεξάγει την κληρονομική διαδικασία, άλλως μπορεί να προσκομίσει στο δικαστήριο κληρονομικών διαφορών ή στον αρμόδιο συμβολαιογράφο επικυρωμένο έγγραφο το οποίο περιέχει σχετική δήλωση.

Το δικαίωμα στη νόμιμη μοίρα ασκείται κατά τη διάρκεια της κληρονομικής διαδικασίας μόνο με αίτημα του αναγκαίου κληρονόμου. Σε περίπτωση που κατά την κληρονομική διαδικασία ο αναγκαίος κληρονόμος δεν διεκδικήσει τη νόμιμή του μοίρα, το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος δεν υποχρεούται να του αποδώσει τη νόμιμη μοίρα.

6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Η κληρονομική διαδικασία είναι εκούσια διαδικασία (όχι κατ' αντιμωλία) η οποία διεξάγεται προς τον σκοπό καθορισμού των κληρονόμων, της κληρονομίας και των λοιπών δικαιωμάτων της κληρονομίας τα οποία περιέρχονται στους κληρονόμους ή τρίτους.

Η κληρονομική διαδικασία σε πρώτο βαθμό διεξάγεται από το ειρηνοδικείο ή από συμβολαιογράφο, ο οποίος διορίζεται από το δικαστήριο. Το κατά τόπο αρμόδιο ειρηνοδικείο ονομάζεται και δικαστήριο κληρονομικών διαφορών. Κατά τόπο αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο της κατοικίας του κληρονομούμενου κατά τον χρόνο θανάτου του, ή, επικουρικά, το ειρηνοδικείο του τόπου διαμονής του, το ειρηνοδικείο του τόπου όπου βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος της κληρονομίας στην Δημοκρατία της Κροατίας ή το ειρηνοδικείο του τόπου στα μητρώα του οποίου ήταν εγγεγραμμένος ο κληρονομούμενος.

Η κληρονομική διαδικασία επισπεύδεται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο μετά από την παραλαβή του πιστοποιητικού θανάτου, αποσπάσματος από το ληξιαρχικό μητρώο ή αντίστοιχου εγγράφου. Το δικαστήριο αναθέτει τη διεξαγωγή της κληρονομικής διαδικασίας σε συμβολαιογράφο της έδρας του, παραδίδει σε αυτόν το πιστοποιητικό θανάτου και τάσσει προθεσμία για την περάτωση της διαδικασίας. Ο συμβολαιογράφος διεξάγει τη διαδικασία ως δικαστικός λειτουργός δυνάμει σχετικής απόφασης του δικαστηρίου και σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί κληρονομίας. Κατά κανόνα η κληρονομική διαδικασία διεξάγεται από συμβολαιογράφο διορισμένο από το δικαστήριο, και μόνο κατ' εξαίρεση από το ίδιο το δικαστήριο.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του στο πλαίσιο της κληρονομικής διαδικασίας ο συμβολαιογράφος έχει εξουσία, όπως θα είχε ο αρμόδιος δικαστής ή δικαστικός πραγματογνώμονας, να προβεί σε κάθε απαραίτητη ενέργεια και να λάβει κάθε αναγκαία απόφαση, με την επιφύλαξη των διατάξεων του νόμου περί κληρονομίας. Σε περίπτωση που κατά την κληρονομική διαδικασία η οποία διεξάγεται από συμβολαιογράφο προκύψει διαφωνία μεταξύ των κληρονόμων ως προς τα γεγονότα επί των οποίων ερείδονται τα σχετικά δικαιώματά τους (π.χ. κληρονομικό δικαίωμα, κληρονομικό μερίδιο κλπ.) ή ως προς τη σύνθεση της κληρονομίας ή της κληροδοσίας, ο συμβολαιογράφος οφείλει να επιστρέψει τον φάκελο της υπόθεσης στο δικαστήριο προκειμένου αυτό να ανακόψει τη διαδικασία και να διατάξει τα μέρη να επισπεύσουν σχετική διαδικασία ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών. Σε περίπτωση που κατά την κληρονομική διαδικασία η οποία διεξάγεται από συμβολαιογράφο προκύψει διαφωνία μεταξύ των κληρονόμων ως προς τα γεγονότα επί των οποίων ερείδονται κληροδοσίες ή λοιπά δικαιώματα, ο συμβολαιογράφος οφείλει να επιστρέψει τον φάκελο της υπόθεσης στο δικαστήριο προκειμένου αυτό να διατάξει τα μέρη να επισπεύσουν σχετική διαδικασία ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών, όχι όμως και να ανακόψει την κληρονομική διαδικασία. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο (απόφαση διαχωρισμού της κληρονομίας από την περιουσία ενός κληρονόμου, δικαίωμα των συγκληρονόμων οι οποίοι συνοικούσαν με τον θανόντα και απόφαση διανομής της οικοσκευής), ο συμβολαιογράφος μπορεί να αποφασίζει μόνο με τη συναίνεση όλων των μερών της διαδικασίας, άλλως οφείλει να επιστρέψει τον φάκελο της υπόθεσης στο δικαστήριο. Το δικαστήριο το οποίο έχει αναθέσει τη διεξαγωγή της κληρονομικής διαδικασίας σε συμβολαιογράφο παρακολουθεί σε διαρκή βάση τη διεξαγωγή της.

Η ακροαματική διαδικασία αποτελεί το βασικό μέρος της κληρονομικής διαδικασίας, η οποία μπορεί να συνίσταται σε μία ή περισσότερες ακροάσεις.

Δεν διεξάγεται ακροαματική διαδικασία σε περίπτωση που ο κληρονομούμενος δεν διέθετε περιουσία ή διέθετε μόνο κινητή περιουσία και σχετικά δικαιώματα, και εφόσον ουδείς των κληρονόμων αιτείται τη διεξαγωγή κληρονομικής διαδικασίας.

Στην ακροαματική διαδικασία καλούνται να παρασταθούν οι ενδιαφερόμενοι (κληρονόμοι, κληροδοχοί, λοιπά πρόσωπα τα οποία ασκούν δικαιώματα σε σχέση με την κληρονομία), πρόσωπα τα οποία τηρούν νόμιμες αξιώσεις επί της κληρονομίας (σε περίπτωση διαθήκης), ο εκτελεστής της διαθήκης (εφόσον έχει διοριστεί) και λοιπά ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Στη σχετική κλήση για παράσταση στην ακροαματική διαδικασία, το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος

κοινοποιεί στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα την επίτευξη της διαδικασίας, ενημερώνει σχετικά με την ύπαρξη ή μη διαθήκης και καλεί τα εν λόγω πρόσωπα να προσκομίσουν τυχόν έγγραφη διαθήκη που έχουν στην κατοχή τους ή άλλο έγγραφο το οποίο πιστοποιεί την σύνταξη προφορικής διαθήκης ή να κατονομάσουν τους μάρτυρες της προφορικής διαθήκης. Στην σχετική κλήση συνιστάται στους ενδιαφερομένους να προβούν σε προφορική δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας κατά την ακροαματική διαδικασία ή δια νομίμως επικυρωμένου δημοσίου εγγράφου, έως την έκδοση απόφασης επί της διαδοχής από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, και ότι η μη εμφάνιση στην ακροαματική διαδικασία ή η μη υποβολή σχετικής δήλωσης τεκμαίρεται ως σιωπηρή αποδοχή των κληρονομικών τους δικαιωμάτων.

Όλα τα θέματα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση απόφασης στην κληρονομική διαδικασία, ιδίως τα κληρονομικά δικαιώματα, τα κληρονομικά μερίδια και τα δικαιώματα των κληροδόχων, εξετάζονται κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας. Το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος εκδίδει απόφαση με βάση το αποτέλεσμα όλων των ακροάσεων. Το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος έχει δικαίωμα να διερευνήσει γεγονότα τα οποία τα μέρη δεν έχουν επικαλεστεί καθώς και να ζητήσει αποδείξεις τις οποίες αυτά δεν έχουν προσκομίσει, εφόσον κρίνει ότι τα εν λόγω γεγονότα ή αποδείξεις σχετίζονται με την απόφασή του. Το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος αποφασίζει επί των δικαιωμάτων, κατά κανόνα αφότου παράσχει στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα τη δυνατότητα να προβούν στις αναγκαίες δηλώσεις. Τα δικαιώματα των προσώπων τα οποία κλήθηκαν να παραστούν στην ακροαματική διαδικασία αλλά δεν εμφανίστηκαν, εξετάζονται από το δικαστήριο ή τον συμβολαιογράφο με βάση τα στοιχεία τα οποία είναι στη διάθεσή τους, λαμβανομένων υπόψη των έγγραφων δηλώσεων των εν λόγω προσώπων οι οποίες υποβάλλονται μέχρι την έκδοση απόφασης.

Κληρονομική δήλωση είναι αυτή δια της οποίας ο κληρονόμος αποδέχεται ή αποποιείται την κληρονομία. Η κληρονομική δήλωση είναι δικαίωμα, όχι όμως και υποχρέωση, των κληρονόμων. Κληρονόμος ο οποίος δεν έχει προβεί σε δήλωση αποδοχής ή αποποίησης τεκμαίρεται ότι έχει αποδεχθεί την κληρονομία σιωπηρά. Κληρονόμος ο οποίος έχει προβεί σε έγκυρη δήλωση αποδοχής δεν μπορεί να παραιτηθεί από το κληρονομικό του δικαίωμα. Το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος δεν απαιτεί την υποβολή κληρονομικής δήλωσης, ωστόσο οι κληρονόμοι που επιθυμούν μπορούν να προβούν σε σχετική δήλωση προφορικά ενώπιον του δικαστηρίου της κληρονομίας ή του αρμόδιου συμβολαιογράφου ή ενώπιον οποιουδήποτε ειρηνοδικείου, άλλως να προσκομίσουν έγγραφο, το οποίο περιέχει τη σχετική δήλωση, στο δικαστήριο κληρονομικών διαφορών ή στον αρμόδιο συμβολαιογράφο. Κατά την υποβολή της σχετικής δήλωσης το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος οφείλει να ενημερώσει τον δηλούντα σχετικά με τις συνέπειες της δήλωσής του και να καταστήσει σαφές ότι δήλωση αποποίησης γίνεται μόνο στο όνομα του δηλούντος καθώς και στο όνομα του ίδιου και των κατιόντων του.

Το δικαστήριο ανακόπτει την κληρονομική διαδικασία και διατάσσει τα μέρη να επιστρέψουν σχετική διαδικασία ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών σε περίπτωση που τα μέρη διαφωνούν ως προς τα γεγονότα στα οποία ερεϊδονται τα δικαιώματά τους, η σύνθεση της κληρονομίας ή τα δικαιώματα των κληροδόχων. Το πρόσωπο του οποίου το δικαίωμα κρίνεται από το δικαστήριο ως λιγότερο αβάσιμο διατάσσεται να απευθυνθεί στα πολιτικά δικαστήρια ή τις διοικητικές αρχές. Σε περίπτωση που προκύψει διαφωνία μεταξύ των κληρονόμων ως προς τα γεγονότα επί των οποίων ερεϊδονται κληροδοσίες ή λοιπά δικαιώματα, το δικαστήριο διατάσσει τους διαδίκους να επιστρέψουν σχετική διαδικασία ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών, χωρίς όμως να ανακόψει την κληρονομική διαδικασία.

Μετά το πέρας της κληρονομικής διαδικασίας το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος εκδίδει απόφαση επί της διαδοχής. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το δίκαιο της Κροατίας, η διαδοχή επέρχεται αυτοδικαίως κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, η απόφαση επί της διαδοχής είναι απλώς αναγνωριστική. Η σχετική απόφαση ορίζει τα πρόσωπα τα οποία καθίστανται κληρονόμοι μετά από τον θάνατο του κληρονομούμενου και τα αντίστοιχα δικαιώματά τους. Το περιεχόμενο της απόφασης προβλέπεται στον νόμο περί κληρονομίας και περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με: τον κληρονομούμενο (όνομα, επώνυμο, αριθμό ταυτότητας, πατρώνυμο ή μητρώνυμο, ημερομηνία γέννησης, υπηκοότητα, και στην περίπτωση έγγων προσώπων, το επώνυμό τους προ του γάμου) τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία συνθέτουν την κληρονομία (ακίνητα με τα στοιχεία που απαιτούνται για μεταγραφή, κινητά περιουσιακά στοιχεία και λοιπά δικαιώματα τα οποία το δικαστήριο έχει εντοπίσει ως τμήμα της κληρονομίας) τους κληρονόμους (όνομα, επώνυμο, αριθμό ταυτότητας, τόπο κατοικίας, συγγένεια με τον κληρονομούμενο, ιδιότητα ως νόμιμο κληρονόμο ή κληρονόμο εκ διαθήκης εάν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, το μερίδιο εκάστου σε μορφή κλάσματος επί της κληρονομίας) τυχόν περιορισμούς ή βάρη επί των δικαιωμάτων των κληρονόμων (αιρέσεις, χρονικοί περιορισμοί ή εντολές του διαθέτη, και εάν υπάρχουν, εάν και με ποιο τρόπο περιορίζουν ή επιβαρύνουν τα δικαιώματα των κληρονόμων και υπέρ ποιων προσώπων) τυχόν κληροδόχους ή πρόσωπα που αντλούν άλλα δικαιώματα από την κληρονομία, με σαφή ένδειξη των σχετικών δικαιωμάτων (όνομα και επώνυμο του δικαιούχου, αριθμό ταυτότητας, τόπο κατοικίας). Η απόφαση επί της διαδοχής επιδίδεται σε όλους τους κληρονόμους και κληροδόχους, καθώς και στα πρόσωπα τα οποία έχουν υποβάλει αίτηση αναγνώρισης του κληρονομικού τους δικαιώματος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Αφότου καταστεί τελεσίδικη η σχετική απόφαση κοινοποιείται στην αρμόδια φορολογική αρχή. Με την απόφαση επί της διαδοχής, το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος διατάσσει τη διενέργεια όλων των απαραίτητων πράξεων μεταγραφής στο υποθηκοφυλακείο μετά την τελεσίδικία της απόφασης, σύμφωνα με τους κανόνες της μεταγραφής, και την παράδοση στους αντίστοιχους δικαιούχους όλων των κινητών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν τεθεί σε παρακαταθήκη του δικαστηρίου, του συμβολαιογράφου ή τρίτου προσώπου κατ' εντολή αυτών.

Προτού εκδώσει απόφαση επί της διαδοχής, το δικαστήριο ή ο συμβολαιογράφος μπορεί, κατόπιν αιτήματος κληροδόχου, να εκδώσει ξεχωριστή απόφαση επί της κληροδοσίας, εφόσον αυτή δεν αμφισβητείται από τους κληροδόχους. Σε περίπτωση που η σύνθεση της κληρονομίας αμφισβητείται εν μέρει, μπορεί να εκδοθεί μερική απόφαση η οποία ορίζει τους κληρονόμους και κληροδόχους, καθώς και το μη αμφισβητούμενο τμήμα της κληρονομίας.

Η απόφαση του συμβολαιογράφου ο οποίος έχει διοριστεί από το δικαστήριο για τη διεξαγωγή της κληρονομικής διαδικασίας υπόκειται σε αντιρρήσεις.

Τυχόν αντιρρήσεις πρέπει να υποβληθούν στον συμβολαιογράφο εντός οκτώ ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στα μέρη, ο δε συμβολαιογράφος οφείλει να τις κοινοποιήσει άμεσα στο αρμόδιο ειρηνοδικείο μαζί με τον φάκελο της υπόθεσης. Οι αντιρρήσεις κρίνονται από έναν δικαστή. Εκπρόθεσμες, ελλιπείς ή απαράδεκτες αντιρρήσεις απορρίπτονται από το δικαστήριο. Κατά την εξέταση των αντιρρήσεων κατά απόφασης συμβολαιογράφου, το δικαστήριο μπορεί να διατηρήσει την απόφαση σε ισχύ εν όλω ή εν μέρει ή να την ανακαλέσει. Σε περίπτωση που η απόφαση ανακαλείται (εν όλω ή εν μέρει), το ίδιο δικαστήριο εξετάζει το ανακληθέν μέρος της απόφασης. Η απόφαση του δικαστηρίου η οποία ανακαλεί εν όλω ή εν μέρει την απόφαση του συμβολαιογράφου δεν υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικα μέσα. Η απόφαση επί των αντιρρήσεων επιδίδεται στα μέρη και στον συμβολαιογράφο.

Οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων σε σχέση με την κληρονομική διαδικασία υπόκεινται σε έφεση με την επιφύλαξη αντίθετης διάταξης του νόμου περί κληρονομίας. Η προθεσμία της έφεσης είναι δεκαπέντε ημέρες από την έκδοση της πρωτοβάθμιας απόφασης. Η έφεση μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου. Εφόσον αυτή ασκηθεί εμπρόθεσμα, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει νέα απόφαση με την οποία μεταβάλλει την εκκαλούμενη, εφόσον δεν θίγονται τα δικαιώματα άλλων προσώπων τα οποία βασίζονται σε αυτή την απόφαση. Εάν το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν μεταβάλλει την απόφασή του, προωθεί την έφεση στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο, ανεξαρτήτως εάν η έφεση έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τον νόμο. Κατά κανόνα, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο κρίνει μόνο εφέσεις οι οποίες έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμα, ωστόσο μπορεί να λάβει υπόψη του και εκπρόθεσμη έφεση, εφόσον δεν θίγονται τα δικαιώματα άλλων προσώπων τα οποία βασίζονται στην εκκαλούμενη απόφαση.

Έκτακτα ένδικα μέσα δεν προβλέπονται στην κληρονομική διαδικασία.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Πρόσωπο αποκτά την ιδιότητα του κληρονόμου δια νόμου ή δυνάμει διαθήκης αυτοδικαίως (δυνάμει του νόμου), κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου. Κατά τον χρόνο αυτό ο κληρονόμος αποκτά κληρονομικό δικαίωμα, η δε περιουσία του θανόντος περιέρχεται σε αυτόν δυνάμει του νόμου, ως κληρονομία. Δεν απαιτείται δήλωση αποδοχής της κληρονομίας για τη γένεση του κληρονομικού δικαιώματος. Κληρονόμος ο οποίος δεν επιθυμεί να κληρονομήσει μπορεί να αποποιηθεί την κληρονομία έως την έκδοση πρωτοβάθμιας απόφασης επί της διαδοχής.

Ο κληροδόχος αποκτά δικαίωμα επί της κληροδοσίας κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου.

Η κληρονομική διαδικασία η οποία διεξάγεται προς το σκοπό καθορισμού των κληρονόμων, της κληρονομίας και των λοιπών δικαιωμάτων των κληρονόμων, κληροδόχων και άλλων προσώπων περιγράφεται στην απάντηση της ερώτησης 6 σχετικά με την κληρονομική διαδικασία.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Οι κληρονόμοι οι οποίοι δεν έχουν αποποιηθεί την κληρονομία ευθύνονται εις ολόκληρον για τα χρέη του διαθέτη, έκαστος έως την αξία του κληρονομικού του μεριδίου.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Για τη μεταγραφή απαιτείται να υποβληθούν τα κατωτέρω έγγραφα στην Υπηρεσία Υποθηκοφυλακείου του Ειρηνοδικείου στην έδρα του οποίου βρίσκεται το ακίνητο:

αίτηση μεταγραφής

τίτλος κτήσης του ακινήτου (έγγραφο που αποδεικνύει τη νομική βάση κτήσης κυριότητας, π.χ. σύμβαση πώλησης, σύμβαση δωρεάς, συμφωνία διατροφής, απόφαση επί κληρονομικής διαδοχής κλπ.) σε πρωτότυπη μορφή ή ως επικυρωμένο αντίγραφο

αποδεικτικά στοιχεία της υπηκοότητας του αποκτώντος (πιστοποιητικό ιθαγένειας, επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου κλπ.) ή αποδεικτικά στοιχεία της κατάστασης του νομικού προσώπου (απόσπασμα από το μητρώο εταιρειών) σε περίπτωση που ο αποκτών είναι αλλοδαπό νομικό πρόσωπο

εάν ο αιτών εκπροσωπείται από δικηγόρο, το σχετικό πληρεξούσιο σε πρωτότυπο ή επικυρωμένο αντίγραφο

εάν ο αιτών δεν εκπροσωπείται από δικηγόρο και βρίσκεται στο εξωτερικό, οφείλει να διορίσει ως αντίκλητο έναν δικηγόρο κάτοικο Κροατίας

απόδειξη καταβολής δικαστικού ενσήμου ποσού HRK 200, τίτλου 16, και ένσημο ποσού HRK 50, τίτλου 15, σύμφωνα με τον νόμο περί δικαστικών ενσήμων (νόμος περί κληρονομίας, Επίσημη Εφημερίδα φύλλα 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 και 157/13).

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Η κροατική νομοθεσία δεν προβλέπει τον υποχρεωτικό διορισμό διαχειριστή της κληρονομίας. Ο λόγος είναι ότι η κληρονομία περιέρχεται στους κληρονόμους αυτοδικαίως κατά τον χρόνο της διαδοχής (κατά τον χρόνο θανάτου ή κατά τον χρόνο κήρυξης του κληρονομούμενου ως θανόντος). Ωστόσο, το δίκαιο της Κροατίας προβλέπει σε συγκεκριμένες περιπτώσεις τον διορισμό προσωρινού κηδεμόνα της κληρονομίας από το δικαστήριο κληρονομικών διαφορών. Αυτό συμβαίνει όταν οι κληρονόμοι παραμένουν άγνωστοι, δεν μπορούν να εντοπιστούν, δεν είναι δυνατή η επικοινωνία μαζί τους ή σε άλλες περιπτώσεις όπου αυτό είναι απαραίτητο. Ο προσωρινός κηδεμόνας της περιουσίας έχει δικαίωμα να ενάγει και να ενάγεται, να εισπράττει οφειλές και εξοφλεί χρέη για λογαριασμό των κληρονόμων και δικαίωμα να τους εκπροσωπή. Όπου απαιτείται, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει ειδικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του κηδεμόνα της κληρονομίας. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διορίσει κηδεμόνα κληρονομίας η οποία έχει διαχωριστεί από την περιουσία των κληρονόμων με αίτημα των δανειστών του θανόντος.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Η διαχείριση της κληρονομίας ασκείται από τους κληρονόμους, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ανατίθεται στον εκτελεστή διαθήκης ή σε κηδεμόνα κληρονομίας.

Ο διαθέτης μπορεί να διορίσει ένα ή περισσότερα πρόσωπα ως εκτελεστή της διαθήκης. Το πρόσωπο το οποίο διορίζεται ως εκτελεστής της διαθήκης δεν υποχρεούται να αποδεχθεί τα καθήκοντά του. Τα καθήκοντα του εκτελεστή της διαθήκης ορίζονται από τον διαθέτη στη διαθήκη. Εάν ο διαθέτης δεν έχει ορίσει σχετικά, τα καθήκοντα του εκτελεστή της διαθήκης συνίστανται ιδίως στα εξής:

μέριμνα και λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ασφαλή φύλαξη της κληρονομίας για λογαριασμό των κληρονόμων

διαχείριση της κληρονομίας

λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εξόφληση των χρεών της κληρονομίας και την εκτέλεση των κληροδοσιών για λογαριασμό των κληρονόμων.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να διασφαλίσει την εκτέλεση της διαθήκης σύμφωνα με τις επιθυμίες του διαθέτη.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Κροατίας δεν διορίζεται πάντοτε διαχειριστής της κληρονομίας. Ο λόγος είναι ότι η κληρονομία περιέρχεται στους κληρονόμους αυτοδικαίως κατά τον χρόνο της διαδοχής (κατά τον χρόνο θανάτου ή κατά τον χρόνο κήρυξης του κληρονομούμενου ως θανόντος). Οι κληρονόμοι διαχειρίζονται και διαθέτουν όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτελούν την κληρονομία. Εάν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, και ωστόσο καθοριστεί το κληρονομικό μερίδιο εκάστου αυτών, οι συγκληρονόμοι διαχειρίζονται και διαθέτουν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας ως συγκύριοι, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου η διαχείριση της κληρονομίας έχει ανατεθεί σε εκτελεστή διαθήκης ή έχει διοριστεί κηδεμόνας της κληρονομίας. Μετά από την έκδοση απόφασης με την οποία ορίζεται το κληρονομικό μερίδιο κάθε κληρονόμου, η διαχείριση της έως τότε κοινής περιουσίας των συγκληρονόμων διεξάγεται έως τον χρόνο διανομής της κληρονομίας σύμφωνα με τους κανόνες διαχείρισης των συγκληρονόμων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου η διαχείριση της κληρονομίας έχει ανατεθεί σε εκτελεστή διαθήκης ή έχει διοριστεί κηδεμόνας της κληρονομίας.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Κατά την κληρονομική διαδικασία, εφόσον έχει διοριστεί εκτελεστής της διαθήκης, το δικαστήριο εκδίδει αμελητή, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, πιστοποιητικό το οποίο αποδεικνύει την ιδιότητά του και τις αρμοδιότητές του ως εκτελεστή της διαθήκης, και με το οποίο διατάσσονται όλοι οι τρίτοι να θεωρούν τις δηλώσεις του εκτελεστή ως δηλώσεις του διαθέτη. Οι καλύτεροι τρίτοι οι οποίοι ενεργούν με βάση τις δηλώσεις προσώπου το οποίο προσκομίζει δικαστικό πιστοποιητικό εκτελεστή διαθήκης κατά τα ανωτέρω, δεν ευθύνονται για τυχόν ζημία των κληρονόμων. Σε περίπτωση που ο εκτελεστής της διαθήκης παυθεί από τα καθήκοντά του από το δικαστήριο, αυτός οφείλει να επιστρέψει στο δικαστήριο άμεσα να πιστοποιητικό το οποίο αποδεικνύει την ιδιότητα και τις αρμοδιότητές του, άλλως ευθύνεται για κάθε ζημία που μπορεί να προκύψει από αυτό.

Μετά το πέρας της κληρονομικής διαδικασίας εκδίδεται απόφαση επί της διαδοχής. Η απόφαση αυτή ορίζει τα πρόσωπα τα οποία καθίστανται κληρονόμοι κατά τον θάνατο του κληρονομούμενου και τα δικαιώματα τα οποία αποκτούν τα πρόσωπα αυτά ή τρίτοι. Δεδομένου ότι σύμφωνα με την κροατική νομοθεσία η διαδοχή επέρχεται αυτοδικαίως, η εν λόγω απόφαση δεν ορίζει τους κληρονόμους προς τον σκοπό κτήσης του κληρονομικού δικαιώματος ή κτήσης της κληρονομίας (αμφότερα επέρχονται κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου), αλλά προς τον σκοπό διευκόλυνσης της άσκησης των δικαιωμάτων και εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των κληρονόμων.

Με την τελεσιδικία της απόφασης επί της διαδοχής, αυτή θεωρείται ότι καθορίζει τη σύνθεση της κληρονομίας, τους κληρονόμους, τα κληρονομικά τους μερίδια, τυχόν περιορισμούς ή βάρη επί των κληρονομικών τους δικαιωμάτων, και τυχόν κληροδοσίες και τους αντίστοιχους κληροδόχους.

Το περιεχόμενο της απόφασης μπορεί να αμφισβητηθεί από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο σύμφωνα με τον κροατικό νόμο περί κληρονομίας δεν δεσμεύεται από την τελεσιδικία της απόφασης, με άσκηση αγωγής ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων κατά των προσώπων τα οποία επωφελούνται από την απόφαση.

Η τελεσίδικη απόφαση επί της διαδοχής δεν είναι δεσμευτική για τα πρόσωπα τα οποία επικαλούνται δικαιώματα επί τμημάτων της κληρονομίας, εφόσον αυτά δεν έχουν συμμετάσχει στην ακροαματική διαδικασία ως διάδικοι και δεν έχουν κληθεί νομίμως να παραστούν σε αυτή. Η ίδια απόφαση δεν είναι δεσμευτική και για τα πρόσωπα τα οποία επικαλούνται κληρονομικό δικαίωμα βάσει του νόμου ή διαθήκης ή δικαίωμα επί κληροδοσίας, εφόσον αυτά δεν έχουν συμμετάσχει στην ακροαματική διαδικασία ως διάδικοι και δεν έχουν κληθεί νομίμως να παραστούν σε αυτή.

Κατ' εξαίρεση, πρόσωπα τα οποία έχουν συμμετάσχει στην ακροαματική διαδικασία ως διάδικοι ή έχουν κληθεί νομίμως να παραστούν σε αυτή, δεν δεσμεύονται από την τελεσίδικη απόφαση επί της διαδοχής σε σχέση με δικαιώματα τα οποία αποκτούν σε μεταγενέστερο χρόνο δυνάμει διαθήκης, καθώς και σε σχέση με δικαιώματα τα οποία έχουν κριθεί στο πλαίσιο πολιτικής ή διοικητικής διαδικασίας (την οποία είχαν εντολή να επισπεύσουν) μετά από την τελεσίδικια της απόφασης επί της διαδοχής, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι όροι υπό τους οποίους τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαίωμα να απαιτήσουν με αγωγή την επανάληψη της κληρονομικής διαδικασίας.

Τελευταία επικαιροποίηση: 18/03/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.